

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

09 _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

для студентів

спеціальності 035 Філологія

освітнього рівня другого (магістерського)

спеціалізація: 035.01 – українська мова та література

освітньої програми 035.01.02 «Літературна творчість»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0249/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 18 р.

Київ — 2018

Розробник:

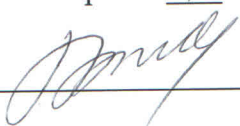
Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури і компаративістики

Викладач:

Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні
кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 30. 08.2018 р. № 1

Завідувач кафедри (О. О. Бровко)

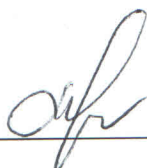
Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
035.01.02 Літературна творчість

____.____.2018 р.

Гарант освітньої програми (Т. І. Вірченко)

Робочу програму перевірено

____.____.2018 р.

Заступник директора (Л. І. Заяць)

на 20_ / 20_ н.р. _____, «_» _____ 20_ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20_ / 20_ н.р. _____, «_» _____ 20_ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20_ / 20_ н.р. _____, «_» _____ 20_ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20_ / 20_ н.р. _____, «_» _____ 20_ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, зокрема:	120
Аудиторні	32
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	–
Самостійна робота	80
Форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати в студентів здатність і базові навички літературно-критичного аналізу художніх творів.

Завдання:

- узагальнити знання про історію української літературної критики;
- підсумувати теоретичні засади поетичної мови і спостереження за нею;
- сформувати здатність давати літературно-критичну оцінку художнім творам з урахуванням сучасних мистецьких тенденцій;
- сформувати здатність оцінювати зразки літературно-критичної думки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Після опанування дисципліною студент має:

- знати особливості композиції основних літературно-критичних жанрів;
- знати сучасні літературно-критичні медіа та майданчики;
- уміти доступно, аргументовано, професійно, етично виважено і соціально відповідально пояснювати власну думку щодо конкретних літературних явищ;
- уміти багатоаспектно та об'єктивно оцінювати художні якості сучасних і класичних художніх творів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади літературної критики							
	1. Літературна критика в культурі та науці	1	1				
	2. Жанри літературної критики	3	1		2		
	3. Принципи літературно-критичної оцінки	34	2		2		30
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	40	4		4		30
Змістовий модуль 2. Літературна критика і медіа							
	4. Сучасні українські літературні журнали та газети	2			2		
	5. Літературна критика в онлайн-медіа	2		2			15
	6. Світовий досвід організації літературно-критичної справи	32		2			15
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	38			4	2	30
Змістовий модуль 3. Літературно-критична стаття							
	7. Структура і задачі літературної рецензії	10	1		2	2	5
	8. Підходи до написання літературно-критичної статті	10	1		2	2	5
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	22	2		4	4	10
Змістовий модуль 4. Літературно-критичний огляд							
	9. Задум і композиція літературно-критичного огляду	9	2		2		5
	10. Сильні та слабкі сторони жанру огляду	9			2	2	5
	Модульний контроль	2					
	<i>Разом</i>	20	2		4	2	10
	Підготовка та проходження контрольних заходів						
	<i>Усього</i>	120	8		16	8	80

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

Тема 1. Літературна критика в культурі та науці

Місце літературної критики у філології, видавничій справі, літературному процесі, культурі загалом. Завдання та цілі літературної критики. Літературна критика як професійна діяльність.

Тема 2. Жанри літературної критики

Літературно-критична стаття, огляд, нарис, есе, портрет.
Інтерв'ю як особливий літературно-критичний жанр.

Тема 3. Принципи літературно-критичної оцінки

Загальна еволюція літературно-критичної думки. Аспекти літературно-критичного вивчення художнього явища. Формальний та історичний підходи. Соціологічне та ідеологічне тлумачення твору. Міметична концепція. Загальна теорія інтерпретації в критиці. Деконструкція.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА І МЕДІА

Тема 4. Сучасні українські літературні журнали та газети

Роль друкованої періодики в сучасному літературному процесі.

Газети «Літературна Україна», «Українська літературна газета», журнали «Кур'єр Кривбасу», «Дніпро», «Слово і час» та інші.

Популярні сучасні українські літературні критики.

Тема 5. Літературна критика в онлайн-медіа

Особливості побутування літературної критики в онлайн-просторі. Буквоїд, Літакцент, Читомо, LiveLib, Knugoman, Друг читача, блог Yakaboo.

Тема 6. Світовий досвід організації літературно-критичної справи

Літературна критика в сучасному глобалізованому світі. Спеціалізовані журнали та онлайн-майданчики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНА СТАТТЯ

Тема 7. Структура і задачі літературної рецензії

Завдання літературно-критичної рецензії. Обсяг та план статті. Робота з фактичним матеріалом, цитування.

Тема 8. Підходи до написання літературно-критичної статті

Наукові аспекти літературно-критичної оцінки. Ключові аспекти висвітлення оцінки творів різних жанрів. Деталізація матеріалу, пошук додаткової інформації, аргументація.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД

Тема 9. Задум і композиція літературно-критичного огляду

Завдання літературно-критичного огляду. Вибір та обсяг фактичного матеріалу. Структурування матеріалу. Визначення провідних аспектів огляду.

Тема 10. Сильні та слабкі сторони жанру огляду

Наукові аспекти літературно-критичного огляду. Аргументація, цитування. Огляд та історико-літературне дослідження.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2			1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1			1	1	2	2	1	1
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Робота на лабораторному занятті	10			1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25				
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			74		83		70		59
Максимальна кількість балів: 286									
Розрахунок коефіцієнта: $286 : 100 = 2,86$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Тема 3. Принципи літературно-критичної оцінки

Порядок виконання

Оберіть одного із сучасних українських літературних критиків. Знайдіть не менше 10 його праць і визначте в них провідні принципи літературно-критичної оцінки. Охарактеризуйте ці принципи, оцініть дотримання їх критиком.

Вимоги до оформлення

Підготуйте есе обсягом 0,1–0,2 авт. арк.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться деталізація та обґрунтованість зроблених висновків.

Тема 5, 6. Літературна критика в онлайн-медіа. Світовий досвід організації літературно-критичної справи

Порядок виконання

Оберіть один (з тих, що не обговорювалися в аудиторії) із сучасних онлайн-майданчиків для розміщення літературних рецензій. Визначте в ньому тематику, автуру, представлені літературно-критичні жанри, аудиторію.

Вимоги до оформлення

Підготуйте есе обсягом 0,1–0,2 авт. арк.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться багатоаспектність оцінки, аргументація, використання фактичного матеріалу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

Презентуйте та захистіть свою самостійну роботу з теми 3.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться ясність і впевненість виступу, володіння фактичним матеріалом, відповіді на питання.

Модульний контроль 2

Презентуйте та захистіть свою самостійну роботу з тем 5–6.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться ясність і впевненість виступу, володіння фактичним матеріалом, відповіді на питання.

Модульний контроль 3

Складіть літературно-критичну статтю за твором, що вийшов за останні 3 роки, презентуйте та захистіть її перед групою.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться дотримання вимог жанру, аргументованість висновків, упевненість виступу, володіння фактичним матеріалом, відповіді на питання.

Модульний контроль 4

Складіть літературно-критичний огляд за книгами, що вийшли за останні 5 років, презентуйте та захистіть його перед групою.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться дотримання вимог жанру, аргументованість висновків, упевненість виступу, володіння фактичним матеріалом, відповіді на питання.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно A	90–100
Дуже добре B	82–89
Добре C	75–81
Задовільно D	69–74
Достатньо E	60–68
Незадовільно FX	35–59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу F	1–34

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

«Практикум з літературної критики»

Разом: 120 год.: лекції – 8 год., практичні заняття – 16 год., лабораторні заняття – 8 год., самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 86 год.

Модуль	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Теоретичні засади літературної критики		Літературна критика і медіа			Літературно-критична стаття		Літературно-критичний огляд	
Кількість балів за модуль	74 бали		83 бали			70 балів		59 балів	
Теми лекцій	Літературна критика як явище (1 б.)		Принципи літературно-критичної оцінки (1 б.)			Специфіка літературно-критичної статті (1 б.)		Особливості літературно-критичного огляду (1 б.)	
Теми практичних занять	Жанри літературної критики (11 б.)	Засади роботи літературного критика (11 б.)	Літературна критика в онлайн-медіа (11 б.)	Світовий досвід організації літкритичної справи (11 б.)	Структура літературної рецензії (11 б.)	Підходи до написання літературно-критичної статті (11 б.)	Планування літературно-критичного огляду (11 б.)	Наукові засади літкритичного огляду (11 б.)	
Теми лабораторних занять			Сучасні українські літературні журнали та газети (11 б.)		Планування літературної рецензії (11 б.)	Робота з фактичним матеріалом для літературно-критичної статті (11 б.)		Практичні аспекти жанру огляду (11 б.)	
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (25 б.)		Самостійна робота 2 (25 б.)						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 2 (25 б.)			Модульна контрольна робота 3 (25 б.)		Модульна контрольна робота 4 (25 б.)	
Підсумковий контроль	Залік								

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. *Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.* / ред. М. Зубрицька. Львів, 2002.
2. Білецький Л. *Основи української літературно-наукової критики.* Київ, 1998.
3. Гром'як Р. *Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття).* Тернопіль, 1999.
4. Наєнко М. *Історія українського літературознавства і критики.* Київ, 2010.
5. Хороб С. Критика: дух часу, дух аналізу чи стан свідомості й душі?!.. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово.* 2012. № 2(18).

Додаток 1
ПЛАН ПРАКТИЧНИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Жанри літературної критики

Літературно-критична стаття, огляд, нарис, есе, портрет.
Інтерв'ю як особливий літературно-критичний жанр.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Засади роботи літературного критика

Аспекти літературно-критичного вивчення художнього явища.
Формальний та історичний підходи.
Загальна теорія інтерпретації в критиці.
Деконструкція.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА І МЕДІА

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Сучасні українські літературні журнали та газети

На занятті аналізуються газети «Літературна Україна», «Українська літературна газета», журнали «Кур'єр Кривбасу», «Дніпро», «Слово і час» та інші як літературно-критичні майданчики.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Літературна критика в онлайн-медіа

На занятті вивчаються онлайн-медіа: Буквоїд, Літакцент, Читомо, LiveLib, Книгоман, Друг читача, блог Yakaboo та інші.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Світовий досвід організації літкритичної справи

На занятті вивчаються закордонні літературно-критичні журнали та онлайн-платформи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3
ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНА СТАТТЯ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. Структура літературної рецензії

Обсяг і план статті. Робота з фактичним матеріалом, цитування.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Планування літературної рецензії

Обговорення індивідуальних проектів для модульного контролю.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. Підходи до написання літературно-критичної статті

Ключові аспекти висвітлення оцінки творів різних жанрів. Деталізація матеріалу, пошук додаткової інформації, аргументація

**ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Робота з фактичним матеріалом
для літературно-критичної статті**
Обговорення індивідуальних проєктів для модульного контролю.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4
ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. Планування літературно-критичного огляду
Вибір та обсяг фактичного матеріалу. Структурування матеріалу. Визначення провідних аспектів огляду.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. Наукові засади літературно-критичного огляду
Наукові аспекти літературно-критичного огляду. Аргументація, цитування.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Практичні аспекти жанру огляду
Обговорення індивідуальних проєктів для модульного контролю.